

Звіт про опитування здобувачів вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Пропонуємо увазі громадськості звіт про опитування здобувачів вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо якості освітнього процесу за ОПП «Практична психологія». Опитування в межах внутрішнього моніторингу якості вищої освіти проводилося на добровільних засадах у грудні 2019 року. Опитування проведено в паперовому вигляді, обробка результатів здійснювалася вручну.

Усього взяли участь в опитуванні – 21 здобувач вищої освіти. Анкета для здобувачів вищої освіти складалася з двох розділів: у першому розділі містились 6 «відкритих» питань з приводу якості освітнього процесу у ЗВО; у другому розділі містилося 21 «закрите» питання з приводу особливостей навчального процесу у ЗВО та рівня участі студентів в його регулюванні.

Отримані наступні результати

Розділ 1. Аналіз даних анкетування з приводу якості освітнього процесу у ЗВО

При аналізі відповідей студентів-бакалаврів на відкриті запитання з приводу якості навчального процесу у ЗВО було отримано наступні результати.

1. Успіх у майбутній професії психолога залежить від:

- 1) Особистісних та професійних якостей (39% відповідей);
- 2) Засвоєння теоретичних знань (15 % відповідей);
- 3) Практичного досвіду (12% відповідей)
- 4) Прагнення до самовдосконалення та самостійного вивчення психології (10% відповідей);
- 5) Професійно орієнтованої мотивації навчання у ЗВО (10 % відповідей);
- 6) Компетентності у професійному спілкуванні (8% відповідей);
- 7) Знання методи психологічного впливу у професійній діяльності (6% відповідей);

2. Оцінка змісту та обсягу практичної підготовки, яка закладалася в ОП, має наступні значення:

- 1) На високому та достатньому рівні (89 % відповідей);
- 2) На недостатньому рівні (11 % відповідей).

3. На запитання про необхідність зробити зміни в ОП для Вашої спеціальності отримано наступні відповіді:

- 1) Ні, немає необхідності (43% відповідей);
- 2) Так, є необхідність (67 % відповідей), а саме:
 - Додати більше дисциплін спрямованих саме на практику;
 - Додати практичний аналіз ситуацій професійної діяльності;
 - Змінити форму проведення семінару направлену більше на оволодіння практичними знаннями та вміннями, які будуть в нагоді при влаштуванні на роботу;
 - Додати кількість годин на психологічні дисципліни;

- Зменшити кількість дисциплін, які не мають професійної спрямованості

4. На запитання про те, чи задоволені бакалаврати залученням професіоналів-практиків до організації освітнього процесу (відвідування тренінгів, семінарів, майстер-класів тощо) отримано наступні відповіді:

1) Так, задоволені = 83% відповідей;

2) Ні, не задоволені = 17% відповідей.

5. На запитання про те, які методи навчання в освітній програмі бакалаврати вважають найбільш ефективними отримано наступні відповіді:

- Психодіагностика;

- Тренінги;

- Майстер-класи;

- Дискусії, диспути;

- Практичні справи;

- Проблемні методи;

- Інтерактивні методи;

- Дистанційне навчання.

6. Контент-аналіз відповідей здобувачів освіти дозволив проранжувати дисципліни, за думкою респондентів, які відіграють провідну роль у підготовці до вступу в магістратуру:

1. Вікова психологія (22% відповідей);

2. Загальна психологія (21% відповідей);

3. Соціальна психологія (10% відповідей);

4. Психокорекція (8% відповідей);

5. Психологічне консультування (7% відповідей);

6. Психодіагностика (7% відповідей);

7. Англійська мова (6% відповідей);

8. Філософія (4% відповідей);

9. Практична психологія (4% відповідей);

10. Вступ до спеціальності (3% відповідей);

11. Психологія спілкування (3% відповідей);

12. Психофізіологія (3% відповідей);

13. Диференціальна психологія (1% відповідей);

14. Основи арт-терапії (1% відповідей).

Таким чином, бакалаври очікують змін в ОП для спеціальності 053 «Психологія» в наступних аспектах: 1) додати більше дисциплін, спрямованих саме на практику; 2) додати більше психологічної практики; змінити форму проведення семінарів, щоб вона направлена більше на оволодіння практичними знаннями та вміннями, які будуть в нагоді при влаштуванні на роботу; 3) залучати професіоналів-практиків до організації освітнього процесу (відвідування тренінгів, семінарів, майстер-класів тощо); 4) поєднати теорію з практикою; 5) приділяти увагу при підготовці бакалавратів наступним дисциплінам: «Вікова психологія», «Загальна психологія», «Соціальна психологія», «Психокорекція», «Психологічне консультування», «Психодіагностика», «Англійська мова».

Розділ 2. Аналіз даних анкетування з приводу особливостей навчального процесу у ЗВО та рівня участі студентів в його регулюванні

Студентам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було запропоноване завдання з пропозицією оцінити за 5-бальною шкалою певні аспекти освітнього процесу у ЗВО.

Використання такої процедури опитування було зумовлено тим, що метод бальних оцінок – один з методів одновимірного шкалювання, який використовується в психології. Його процедура полягає в побудові шкал на основі бальних оцінок, одержуваних з суджень випробовуваних. В проведеному опитуванні здобувачам вищої освіти пропонувалося вибрати одне з послідовності чисел одновимірної шкали (від 1 до 5), що відбивало показники їх ставлення до освітнього процесу у ЗВО. У «Методі бальних оцінок» застосовується інтервальна шкала, і тому інтервали між числами відображають рівні інтервалів в оцінці здобувачами освіти рівня їх участі в регуляції навчального процесу у ЗВО. На цій підставі було заздалегідь математично розраховано та виокремлено певні ступені вираженості ставлення здобувачів освіти до освітнього процесу у ЗВО (Климчук В.О. Математичні методи у психології. Навчальний посібник для студентів психологічних спеціальностей. – К.: Освіта України. – 2009. – 288 с.).

Спираючись на зазначені вище положення, у проведеному дослідженні ступінь вираженості показника в залежності від середньої оцінки складає:

- від 1 б. до 2,33 б. (низький рівень);
- від 1,34 б. до 3,66 б. (середній рівень);
- від 3,67 б. до 5 б. (високий рівень).

В результаті на підставі проведеного опитування здобувачів вищої освіти ОР «Бакалавр» спеціальності 053 «Психологія» було отримано наступні результати за показниками такої міри центральної тенденції, як середнє арифметичне.

1. Узагальнена оцінка у формі середнього арифметично за всіма відповідями студентів на 21 запитання, склала 3,85 бали, що відповідає високому рівню показника та свідчить про те, що загалом здобувачі вищої освіти задоволені організацією освітнього процесу за спеціальністю 053 «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти у СумДПУ імені А.С.Макаренка.

2. Оцінки здобувачами освіти окремих аспектів освітнього процесу представлені у таблиці 1.

**Оцінка здобувачами вищої освіти ОР «Бакалавр» спеціальності 053
окремих аспектів освітнього процесу)**

Запитання	Середнє арифметичне (бали)	Ступінь вираженості показника		
		Високий	Середній	Низький
1. Чи були враховані Ваші пропозиції при визначенні в ОП потрібних Вам навчальних дисциплін?	3,2		+	
2. На скільки Ви маєте можливість реально сформувавши індивідуальну освітню траєкторію в ОП?	3,0		+	
3. Визначте, якою мірою Ви можете реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін в ОП.	3,3		+	
4. Як Ви оцінюєте зміст та обсяг практичної підготовки, закладений в ОП?	3,9	+		
5. Як Ви оцінюєте власний ступінь навчальної завантаженості при навчанні у в ОП?	3,5		+	
6. Чи є вибір викладачами форм і методів навчання ефективним для Вашої професійної підготовки?	4,5	+		
7. У якій мірі ОП враховує Ваші інтереси в процесі навчання?	3,6		+	
8. На скільки своєчасно Вам була надана інформація щодо цілей та очікуваних результатів навчання?	3,7	+		
9. Оцініть, на скільки Ви маєте доступ до міжнародних інформаційних ресурсів.	3,7	+		
10. На скільки своєчасно доводиться до Вас інформація про форми контрольних заходів і критерії оцінювання результатів навчання?	4,2	+		
11. На скільки екзаменатори у процесі контрольних заходів є об'єктивними та неупередженими?	4,2	+		
12. У якій мірі є чіткими і зрозумілими процедури повторного проходження контрольних заходів?	4,1	+		

13. У якій мірі є урегульованим порядок оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів?	3,3		+	
14. На скільки Ви знайомі з документами та іншими матеріалами, які містять політику, стандарти і процедуру дотримання академічної доброчесності?	3,8	+		
15. У якій мірі заклад вищої освіти створює середовище, у якому порушення академічної доброчесності є неприпустимим?	4,3	+		
16. На скільки Ви задоволені рівнем професіоналізму викладачів під час навчання?	4,4	+		
17. Як Ви задоволені залученням професіоналів-практиків, експертів та представників роботодавців до викладання та організації освітнього процесу?	4,4	+		
18. У якій мірі Вам гарантується безпечність життя і здоров'я у освітньому процесі?	4,3	+		
19. Визначте рівень задоволеності організаційною, інформаційною та консультативною підтримкою у освітньому процесі.	4,1	+		
20. Визначте рівень задоволеності політикою та процедурами врегулювання конфліктних ситуацій.	4,0	+		
21. У якій мірі Ви змістовно залучені до процесів внутрішнього забезпечення якості ОП (моніторингу навчального процесу)?	3,4		+	

З урахуванням вказаних вище рівнів вираженості оцінок, наведені вище середні значення як з окремих питань, так і узагальненої оцінки за всіма відповідями студентів свідчать, що, з їх точки зору, вони мають:

- За питаннями 1, 2, 3, 5, 7, 13, 21 – середній рівень в оцінці бакалаврами особливостей навчального процесу у ЗВО та рівня участі студентів в його регулюванні у ЗВО (33,3% оцінок);
- За питаннями 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 – високий рівень в оцінці бакалаврами особливостей навчального процесу у ЗВО та рівня участі студентів в його регулюванні (66,7% оцінок).
- Узагальнену оцінку у формі середнього арифметично за всіма відповідями на 21 питання, яка склала 3,85 бала.

Таким чином, як свідчать отримані результати, здобувачі вищої освіти ОР «Бакалавр» спеціальності 053 «Психологія» в цілому задоволені станом освітнього процесу за ОПП у СумДПУ імені А.С.Макаренка.